

TREBALLEM PER LA PREVENCIÓ D'ASI ALS AGRUPAMENTS

Per què cal fer una bona educació sexoafectiva? Quines dinàmiques cal que revisem?

- DINÀMICA TROFO 2020 -

Objectius de l'activitat

- Entendre per què és necessària la prevenció dels abusos sexuals infantils als AEs
- Entendre per què és necessari parlar sobre com treballem les relacions sexoafectives als AEs
- Conèixer i aplicar el dossier de prevenció d'ASI
- Reflexionar al voltant de quines dinàmiques que tenim als agrupaments no són segures

Materials necessaris

- Projector i altaveus
- Material 1 - Conceptes clau
- Material 2 - Graella pors i inquietuds
- Material 3 - Dossier de prevenció
- Material 4 - Taula de desenvolupament sexoafectiu

Parts de l'activitat i durada prevista

- 0.Ponència: 60'
- 1.Conceptes Generals: 50'
- 2.Desenvolupament Sexual i Afectiu: 30'
- 3.Treball per Branques: 45'
- 4.Situacions de risc als nostres espais: 30'

Desenvolupament de l'activitat

0. Ponència (60')

Visualitzar la ponència que va realitzar la Pilar Polo a la TROFO, psicòloga de la Fundació Vicki Bernadet, el diumenge de la TROFO d'enguany (16-02-2020). [Enllaç ponència](#)

1. Conceptes Generals (50')

1.1 Retorn de la ponència (15')

Tenim els següents conceptes claus extrets de la ponència (Material 1):

- abús sexual
- afectes i sexualitats
- amor
- bon tracte, mal tracte
- consentiment
- els infants menteixen?
- intimitat i privacitat
- protegim igual a nens i nenes?
- prudència vs naturalitat
- responsabilitat (quin barret porto?)
- secrets

Repartim els papers del Material 1 per la sala i hi escrivim: sensacions, idees, dubtes, propostes...

1.2 Aterrem-los (20')

Fem petits grups. Cada grup agafa 2-3 conceptes i llegeix i reflexiona al voltant d'aquests, recollint allò que hi ha escrit i afegint el que cregui. Seguidament, demanem omplin la següent graella (Material 2):

Aterrar el concepte (definir, de què estem parlant quan parlem de...)	Pors i inquietuds	Preguntes no resoltes

1.3 Posada en comú dels conceptes i d'aquelles reflexions interessants a compartir (10')

Recurs: Treballem per la prevenció d'ASI als AEs

1.4 Presentació del dossier de prevenció d'ASI (Material 3) (5')

Es reparteix el dossier de prevenció, el qual està estructurat en una introducció i 3 recursos. Podem fer servir el primer apartat de la introducció (conceptes generals d'educació sexoafectiva) per contrastar algunes de les reflexions extretes de la ponència.

2. Desenvolupament Sexual i Afectiu (30')

2.1 Com treballem la sexualitat i els afectes? (15')

Es llisten les següents preguntes i individualment s'ha de respondre:

- Com treballem la sexualitat i els afectes al nostre agrupament?
- Tenim un discurs comú de com ha de ser, i què ha de passar a cada unitat?
- És treballa només a través d'activitats explícites que fem puntualment?

Ens ajuntem en 5 grups barrejant caps de diferents branques i compartim les reflexions individuals. Ens ha de servir per tenir una primera aproximació sobre com de present tenim la sexualitat i els afectes al nostre agrupament.

2.2 Desenvolupament sexoafectiu (15')

Es reparteix la graella de desenvolupament sexoafectiu en blanc (Material 4) d'acord a cada edat. Els mateixos grups intenten omplir-la. Posteriorment (o si el grup s'encalla) podem consultar la proposta del dossier de prevenció (Material 3) per comparar, i veure en quin moment evolutiu estan els infants i joves de la pròpia branca.

És interessant preguntar-nos si ens ha costat omplir la taula; potser necessitem més formació? També és interessant que surti la reflexió que a vegades volem treballar certes coses de la sexualitat que no són necessàries a certes edats i que potser, per tenir espais segurs, cal que entenguem millor com hem d'acompanyar cada etapa.

- *Recomanem fer un descans de 15 minuts!* -

3. Treball per Branques (45')

Ens dividim en equips de caps i mirem els punts de la primera pàgina del **Recurs 1** del Dossier de Prevenció (*Una persona que està previnguda*). En grups, fem un anàlisi de si la nostra unitat està previnguda. També la farem del mateix equip de caps (d'acord a l'apartat: *Una persona amb rol de cap, a més a més*) (15').

Després de fer l'anàlisi, recuperarem les frases de l'inici del dossier i farem la dinàmica de mar i muntanya (de "molt bé" a "cal millorar molt") per tenir la imatge de com estan les unitats i les caps.

Recurs: Treballem per la prevenció d'ASI als AEs

Les diferents posicions que surtin a cada frase ens han d'ajudar a debatre i prendre el pols del treball pedagògic que és important que ens marquem. L'objectiu no és debatre i aprofundir en cada tema, sinó adonar-nos del treball que tenim pendent a les unitats. En una pissarra podem anar apuntant aquells temes que amb el nostre rol de cap ens generen dubtes, i quines necessitats formatives detectem (20').

Pel que fa a la unitat...

- Coneixen i saben detectar possibles situacions de risc. També com gestionar-les
- No es banalitzen termes (i en fa un ús correcte d'aquests)
- Tenen autoestima, confiança i seguretat personal
- Saben que cal trencar el silenci i quins secrets no s'han de guardar
- Saben com acompanyar i quin ha de ser el paper del grup
- Tenen perspectiva de gènere

Pel que fa a les caps...

- Coneixen el protocol
- Revisen regularment les activitats i el quotidià del projecte
- Saben com tractar la víctima a la una
- Saben com fer la gestió del grup
- Revisa constantment el seu rol com a educadora
- Saben com fer un bon acompanyament de l'educació sexoafectiva d'infants i joves
- Són conscients de com s'ha construït la pròpia vivència de la sexualitat i dels afectes

Finalment, un altre cop per equips de caps, fem una lectura de la proposta de treball de prevenció per la nostra unitat, i si tenim recursos interessants de la nostra unitat o d'altres unitats les compartim (10').

4. Situacions de risc als nostres espais (30')

Inspirant-nos en el **Recurs 3** del Dossier de Prevenció, fem grupets de ~3 persones i dues situacions de risc a què ens exposem a l'agrupament. Cada grup tindrà un àmbit o tipus de situacions recollides al dossier: ús del lavabo; dutxes, piscina i activitats d'aigua; dormir; temps lliure; ferides, convalescència i malalties; fotos, vídeos i xarxes socials; activitats d'introspecció; activitats amb persones externes a l'agrupament; prevenció amb la presència d'un menor amb diversitat funcional (o d'altres si ho veiem necessari).

Un cop pensades les situacions de risc, les escrivim en un paper narrant la situació i el passem al grup del costat. Amb el paper que ens ha arribat d'un altre grup, hem de pensar si creiem que és o no una situació de risc i per què. Passem el paper al següent grup. Hem de pensar com abordàriem la situació: faríem alguna cosa?

Recurs: Treballem per la prevenció d'ASI als AEs

Després, els tres grups que han compartit papers s'ajunten i posen en comú les situacions, per què pensen que eren de risc i si cal abordar alguna de les situacions. A cada lectura de situació podem mirar el Dossier de Prevenció i mirar de detectar si hi ha canvis que hem d'incorporar a l'agrupament per tal de fer els nostres espais més segurs davant dels ASI.

El número de grups que feu haurà de ser múltiple de 3 perquè cada petit grup s'ajuntarà amb dos grups més amb qui primer només es passen els papers per ordre seguint els passos de la dinàmica, per després posar en comú com aborden les situacions que tots han treballat.

Reflexió per tancar (5'): la prevenció no es fa amb una activitat aïllada, la prevenció i la construcció d'espais segurs es fa amb un bon acompanyament en l'educació sexoafectiva dels infants i joves. Tenint una mirada posada en detectar les necessitats del que va demanant el grup, i no abocant la pròpia construcció sexoafectiva.

Com bé sabeu a Escoltes Catalans estem apostant per fer aquest treball, des de l'associació i des dels agrupaments. Avui hem començat aquest treball i som conscients que va per llarg, però també som conscients que començar a crear espais segurs i còmodes és important. Avui hem fet una pinzellada molt enfocada a la prevenció però tant la prevenció com l'educació sexoafectiva en general demana que seguim formant-nos. Us animem a seguir aprenent, formant-vos, i compartint recursos per passa a passa fer millor la nostra tasca.